

Korsikanere

Af

J. E. Cart.

Ittonadalen paa Korsika gjenløb af Ujelstrig. Det var for Øjeblikket Fader Veronicos lysegraå Ujel oppe paa Bjærgskrænten, der øvede sig som Tenor og sendte sin vellydende Afstedshilsen ud over Sletten. Kammeraterne besvarede den nede fra Dybet i flerstemmigt Kor. Fater Veronico drog i Tøjlen og klemte utaalmodig sine næse- og kindklokkede Fædder ind i det

J. E. Cart er pseudonym for

Augusta Carit Etlar.

Fra

Illustreret Familie-Journal

Søndag den 2. september 1894
(og to numre frem)

Aitonadalen paa Korsika gjenlød af Æselskrig. Det var for Øjeblikket Fader Veronicos lysegraa Æsel oppe paa Bjærgskrænten, der øvede sig som Tenor og sendte sin vellydende Afskedshilsen ud over Sletten. Kammeraterne besvarede den nede fra Dybet i flerstemmig Kor. Pater Veronico drog i Tøjlen og klemte utaalmodig sine nøgne, sandalbeklædte Fødder ind i det stridige Dyrs Sider. Det gik atter fremad over den smalle Sti, som i Zigzag slynger sig op gennem den mægtige Pinieskov. Den ærværdige Fader var en Kæmpe, henved fyrretyve Aar, med hvide, fede Arme, som stak frem under Franciskanerkuttens aabne Ærmer. Hans sorte Øine gnistrede, medens han slog Kors for sit brede Bryst og sukkede: "Led os ikke ud i Fristelse". Hvad tænkte han paa? "Si nous étions des infames, nous cederions á la voix du diable", havde han denne Dag sagt til den unge Englænderinde, som med sit Selskab opholdt sig nede i skovridderhuset ved hans Kloster, og daglig besøgte de hellige Fædres Have. Der laa Fordømmelse i hans Ord, men Knurren mod Forsagelsen i hans Stemme, og i det Blik, hvormed han havde indhyllet den dejlige Fremmede. "Si nous l'etions", havde hun svaret og set skjælmisk ind i hans Øjne. Flitterets Modedame overfor en gudfrygtig Eneboer! Hvem af disse to vilde sejre? Fader Veronico jog atter sine blotte Hæle ind i Æslets Sider, hans Bryn droge sig sammen som i Smerte.

Bagved ham gik en barhovedet, sorthaaret Kordreng, iført en hvid Messeskjorte over lasede Benklæder. Af og til skraalede han sin Kirkesang af fuld Hals, medens han svingede sit slukkede røgelseskar, saa afbrød han pludselig sin Musik for at fylde Munden med frugter af Jordbærtræet, der samtidig blomstrer og bærer prangende gule og røde Bær langs Vejkanten.

En sørgeklædt Kvinde sluttede Toget. Hun bar en slet sammentømret Ligkiste paa Hovedet, og gik fremad med langsomme Skridt. Hendes Arme var foldede under Brystet, Øjnene udsendte skarpe Blikke igjennem Rynkerne, som omgav dem. Savn og Lidelse stod at læse i hvert af hendes træk. Da hun naaede en Omdrejning af Stien, lænede hun Kisten mod Klippevæggen og stønnede. Det syntes dog mere at være Vrede end Sorg, som hendes gullige Ansigt udtrykte. Pludselig udstødte hun et hæst Skrig, hende Læber mumlede nogle uforstaaelige ord, og hun ilede atter fremad med fornyet Kraft, under sin sørgelige Byrde. Saaledes gik det henover Bjærget i halvanden Time, bestandig opad, saavel ind i det uigjennemtrængelige Makikrat, oversaaet af gule Citrusblomster, snart gennem den hundredaarige Pinjeskov, der sendte sin Harpixduft ned over Dalen med Aftenbrisen, som daglig hjemsøger Korsika paa bestemt Klokkeslet. Gulrøde Klipper skimtedes gennem blaa taager; de tegnede underskjønne Syner i den fjerne Baggrund. Ingen af de tre Vejfarende skjænkede denne Farvepragt Opmærksomhed, medens de møjsommeligt arbejdede sig henad Stien, der blev mere stejl og ufremkommelig, jo nærmere den naaede Bjærgryggen, spærret af nedrullede Klippeblokke, udhulet af Regnstrømme.

Pater Veronico var stegen af sit Æsel, der sorgløs klatrede ud over Afgrundens Rand for at afgnave de visnede Græsstraa i Klipperevnerne. Drengens Sang var gaaet over til enkelte Hyl, der af og til afbrød Egnens højtidelige Tavshed. Endelig viste der sig en Græsklædt Slette, hinsides Bjærgryggen. Et Kapel, helliget Sct. Franciscus, hævede sine hvidkalkede Mure heroppe i Ensomheden. Indenfor det rustne Jærngitter saas en knælende Helgen, iført spraglede Klæder og Guldflitter; han bad med opløftede Hænder. Pater Veronico korsede

sig, idet han kom forbi Stedet; Kordrengen efterabede Pligtskyldigt endnu dybere denne hilsen.

Konen standsede, stillede Kisten mod Muren og fremtog et kæmpemæssigt Voxlys af dens Indre; derefter aabnede hun Gitret med en Nøgle, der hang ved hendes Bælte. Hendes Ansigtstudtryk var mere truende end bønligt, idet hun nærmede sig Helgenen og fastsatte Voxlyset paa Sømspigret i Armstagen foran ham.

"I syvogdredive Aar har jeg plejet Dig, Sct. Franciskus, bragt Dig Lys og Blomster; vadede jeg maaske ikke herud til Dig gennem Sneen for at lukke din Dør og tænde Dit Lys? Hvorfor tillod Du, at Ulykken skete?" mumlede hun. "Men husker Du nu, hvad jeg siger i Dag, gode Helgen! Nu bliver der ikke oftere tændt Lys for Dig, før min Søn er hævnnet".

Dermed greb Konen Armstagen med sine rynkede Hænder og drog den hen til Helgenens opadvendte Ansigt, som om hun mente, at Synet af det prægtige, malede Voxlys nødvendigvis maatte friste ham til at opfylde hendes Ønske om Hævn.

Dermed greb Konen Armstagen med sine rynkede Hænder og drog den hen til Helgenens opadvendte Ansigt, som om hun mente, at Synet af det prægtige, malede Voxlys nødvendigvis maatte friste ham til at opfylde hendes Bøn om Hævn.

Derpaa forlod hun Kapellet og ilede efter Pater Veronico og hans Følgesvend, som ventede foran en Graastens Hytte, indeklemmt ved Afgrundens Rand mellem en gammel borgs Mure. Bjærgtinden, hvorpaa disse findes, er nu kun en kun en forvildret Ruin. Højt oppe under en fremspringende Klippe har en Ørn bygget sin Rede, en hvid Stribe nedad Bjærget tilkjendegiver dens Bolig. Bønderne har fordrevet den, men Stedet bliver endnu i Dag kaldet Ørneborgen.

Pateren havde taget den hellige Hostie frem af et Tørklæde; Drengen var i Begreb med at tænde lidt Røgelse i sit Kar og blæste ivrigt derpaa for at faa Ilden til at fænge. Konen trykkede paa Klinken, Døren gik op, den Gejstlige traadte ind i en lav Bjælkeloftstue. Midt paa Gulvet var et tilrøget Arnested ovenover hvilket fandtes den uundværlige Rist, hvorpaa Kastanierne tørres om Efteraaret. Paa et Bord ved de aabnede Vinduer laa Liget af en ung Mand, med Ansigtet tildækket af et gjennemsigtigt Klæde for at beskytte mod Fluerne, som summede om den Døde. Et Saar i venstre Tinding tydede paa, at han var bleven dræbt af et Skud. En ung Pige laa knælende ved den Myrdedes Side; ved hans Hoved stod en sjælden smuk Mand og stirrede ligegyldig frem for sig. Flere Grædekoner var efter Landets Skik samlede heroppe i den afsides Hytte; de frembragte en undertrykt Stønnen, der gik over i langtrukne Jammerhyl, idet Præsten og hans Ledsagere traadte ind. Enkelte udmattede Sørgende støttede Panden mod Væggen og klaskede Hænderne mod Muren. En ældre Kvinde drog sig ud af Kredsen, hentede Brød og Brutshost, og gød derefter en brun Vædske i en Lerskaal. Det var en Drik, som skulde forestille Kaffe og som stod færdig paa Skorstenen for Enhver, der trængte til en Læskedrik efter den anstrengende Graad. Kaffe nydes i Pottevis ved Sørgefester. Medens Pater Veronico salvede den Døde og mumlede latinske Bønner over ham, steg Drengens Røgelse i blaalige Skyer op under det sodede Loft og syntes at beruse de mørke Kvindeskikkelser omkring Baaren. De rokkede frem og tilbage, sank paa Knæ og mumlede deres Bønner i ensformigt Kor. Efter at have talt varme og indtrængende Ord til de Tilstedeværende og den Myrdedes Broder i Særdeleshed om at overlade Hævnen til Gud, forlod Præsten igjen Hytten, besteg sit Æsel og red bort over den grønne Højslette ned forbi Skovriderhuset til sit Kloster, ledsaget af Grædekonerne, som

beroligende lovede de Sørgende at indfinde sig den næste Morgen ved Daggry for at drikke Kaffe og græde videre.

Kordrengen Beppo gjorde sig imidlertid tilgode med Resterne af de Andres Maaltid og var den sidste, der forlod Hytten. Da han Endelig kom til Syne med Messeskjorten under Armen, dinglede dens ene Ærme frem og tilbage, tungt og buttet som en fyldt Madpose. En halv Brutshost stak frem under Røgelsekarrets Laag.

I overstrømmende livsglæde svingede Drengen dette hellige Kar rundt sig, saa at det snurrede som en raslende Kugle omkring hans Hoved, medens han i lange Hop søgte at indhente de Andre. Ostens skarpe Lugt forekom ham mere livsalig end Alverdens Enebærrøgelse og kostelige Virak.

Familien var nu ene i Hytten. Den Myrdedes Moder traadte hen til Sønnen Francisco, der havde taget Plads paa Bænken ved det aabne Vindue, og med Armene støttede i Karmen stirrede frem for sig ud over Bjærgryggen, der i det Fjerne kom frem af Taagen. Aftensolens sidste Straaler farvede Egnen med et Lys der uafbrudt skiftede i disse vidunderlige Farver, der gjør Korsikas Natur til en Fedrøm for den Rejsende. Et enkelt Ørneskrig lød over Afgrunden, nogle hjemvendende Geders Brægen i den nærliggende Skov afbrød Tavsheden.

"Din Broder raaber om Hævn derhenne", hviskede den gamle Kone og lagde sin Haand paa Franciscos Skulder. "naar vil Du gjøre din Pligt?"

Den unge Mand rystede utaalmodig Haanden af sig.

"Din Broder er myrdet," vedblev Moderen.

"Pas Du din Gryde og bland Dig ikke i mine Sager," svarede Sønnen og rejste sig.

"Hvem har dræbt Adrian? Han var jo god og from; Alle holdt af ham. Spørg Luften, spørg Ørnen derude, de alene ved det, - de siger det ikke."

"Adrian er myrdet, hans Broder maa hævne vor Ære; nede i Dalen vil Folkene pege Fingre ad os og sige, at Ørnereden heroppe er bleven en Aadselkrog, hvor Kujonen Francisco skjuler sin Skændsel, hævn os, og din Moders Velsignelse vil lyse over Dig."

Den gamle kone rystede af Sindsbevægelse, medens hun støttede Hovedet mod den unge Mands Skulder. Han drog hende ned paa Bænken.

"Du ved ikke, hvad Du siger. Falder jeg, bliver Du barnløs, sejrer jeg, maa jeg flygte, saa er Du ogsaa barnløs, jeg kan blive Bandit, jages som en Hund, lide Sult, dræbe plyndre for at leve, hvem skal saa forsørge Dig og Angelica?" han pegede paa den unge Pige der laa ubevægelig foran Baaren; "Du er gammel, naar Du dør, har Du Ingen til at lukke dine Øjne. Du forlanger formeget af mig. Er din Kjærlighed til ham da større end til mig? Lad Adrian nu hvile i Fred bag Kapellet derude, han er den lykkeligste af os tre, lad dem sladre dernede, det kommer ikke os ved - den Døde sover, jeg vil leve; jager Du mig ud i Verden, bliver Din Velsignelse til Forbandelse."

Francisco bøjede sig over den gamle Kone, hans brune Krøller klæbede til hans Pande, hans Hænder omklamrede Moderens, - forgjæves! - hendes Blik hvilede ubevægeligt og haardt paa den Dødes Ansigt.

Hun rejste sig, frigjorde sin Kjole for Sønnens Hænder, og gik henimod Helgenbilledet paa Væggen, foran hvilket en Lysvæge brændte i en Skaal med Olie. Hun blæste Lyset ud, løftede højtideligt Haanden og sagde:

"Før min Søn er hævnnet, bliver der ikke oftere tændt Lys herinde."

"Vogt Dig!" udbrod Sønnen og sprang op med et truende Udtryk, "nu faar først Mørkets

Aander ret Magt herinde."

Den unge Pige, der hidtil havde ligget udeltagende for, hvad der foregik omkring den Døde, stod op og nærmede sig Francisco med foldede Hænder.

"Hævn ham," udbrød hun.

"Du fromme Pige beder ogsaa om Hævn," sagde Francisco spottende.

"Ja, Du kan jo alt, hvad Du vil," hviskede hun og strøg sit lyse Haar tilbage fra Ansigtet.

"Aa, Snak, jeg har da ikke kunnet faa Dig til at holde af mig," mumlede Francisco.

Angéle slog Øjnene ned; da hun atter hævede dem, var hun blevet endnu blegere.

"Min Adrian laa i Forgaars dræbt nede i Dalen udenfor Guds Hus," hviskede hun, "hævn ham, saa vil jeg velsigne Dig."

Francisco trak paa Skulderen og gik hen til Døren. Han vendte sig paa Tærskelen og saa endnu engang tilbage mod de to Kvinder. Den Gamle stod ved Skorstenen og ladede en toløbet Bøsse. Pigen kastede sig hulkende over Liget. En heftig Kamp syntes at foregaa hos den unge Mand. Med et Spring stod han ved Angéles Side, greb hende i Armen og sagde:

"Hævnen ligger i din Haand. Se," vedblev han og rev Klædet af den Dødes Ansigt, "inden Solen staar op i Dag om et Aar, skal I faa denne Klud tilbage, rød af Morderens Blod, dersom Du lover mig at blive min Hustru, saasnart Sørgeaaret er til Ende."

Angéle saa' forskrækket op til ham. Han var herlig i sin vilde, kraftfulde Skjønhed, meden han stod foroverbøjet og ventede paa Svar.

"Sig kun ja," raabte den gamle Kone, et Glædesglimt lyste over hendes indfaldne Træk. "Lov det, Barn, det kan endnu blive godt for os Alle."

Angéle saa' fra den levende ned paa den Døde; de to Mænd lignede hinanden paafaldende, blot var den Myrdedes Træk blidere end den mørkes Broders.

"Adrian vil takke Dig," vedblev Moderen, "han holdt mere af Francisco end af sig selv."

Angéle strakte tøvende sin Haand mod den unge Mand.

Han greb den og spurgte:

"Lover Du det saa?"

"Det gjør jeg forvist."

"Det hører Gud og alle hans Helgener," sagde Francisco og strakte sine tre Fingre ud over Broderens Lig.

Moderen stødte Døren op til det Fri og ilede ud med et Glædeskrig, hun hævede Ansigtet og armene mod Himlen, som om hun kaldte den til Vidne om Sønnens Ed. Aftenrøden laa med et blodrødt Skjær over Bjærgene.

Aarsdagen efter denne Begivenhed gjenlød Aitonadalen atter af Skrig. Et sønderrivende Hyl steg op fra Dybet, sænkede sig fra Højderne, - overalt en Larm der skar og hylede gennem Luften som onde, løsslupne Aander.

Pludselig dukkede en ung, hvidklædt Pigeskikkelse frem af Pinjeskoven og ilede op over Bjærgstien, der førte til hytten paa Klippens Top. Hendes Ansigt udtrykte Rædsel, medens hun med Hænderne for Ørene flygtede fremad, saa' sig tilbage, snublede og ilede atter opover. Paa Hovedet bar hun en blaagrøn Papirskrans, hvorfra et hvidt Slør flagrede i

Vinden. Fra ethvert Fremspring og aaben plads vedblev de bedøvende Hyl at lyde. Støjen kom nærmere, den syntes at bevæge sig i samme Retning som Pigen. Efterat hun var forsvunden i Krattet, trængte et forunderligt Optog frem mellem Træerne. Dalens festklædte Befolkning vrimlede ud af Tykningen. Mændene, brune, haardføre Bjærgfolk, med Bøsserne paa Ryggen, Kvinderne med nøgne Ben og blomstersmykket Haar frembragte den nys omtalte Musik ved Hjælp af alle Slags Instrumenter: store Konkylier, Kasseroller, Horn, Fløjter og Glasbrølere, en ejendommelig formet Glasklokke, der udmunder i et stort Rør, som ved Blæsning frembringer et dumpt Brøl, hørligt i en Fjerdingvejs Afstand. Det var Campanaccio, paa fransk Charivari, som denne Dag havde frit Spil i Aitonadalen.

Der er nemlig paa Korsika en gammel Folkeskik, som byder at opvarte ved Bryllupper med denne Slags Musik, dersom Manden eller Kvinden, som indgaar Ægteskab, tidligere har været gifte.

I Dag fejredes et Bryllup oppe i Ørneborgen. Francisco delle Rocca og Angelica vendte hjem fra Klosterkirken i Dalen. Det er ikke udsædvanligt paa Korsika, at En ægter sin efterladte Svigerinde; som saadan betragtedes Angelica, for hvem der Aaret tilforn var lyst tredje Gang i samme Kirke, hvorfra hun i Dag traadte ud som Franciscos Brud, og foran hvilken hendes Brudgom Adrian var funden som Lig.

Dette Mord var endnu uhævnet. Gendarmerne havde forgjæves eftersøgt Drabsmanden. De tapre og højsindede Bjærgfolk spottede Francisco, fordi hans Broder endnu ikke var hævnnet. Derfor opvartedes Brudeparret i Dag med en sjælden udsøgt Musik, Kattemiaven, Triller, Hundegjøn, Æselskrig, Tuden, Skud, Jammerraab, Trompetskrald, omgav det unge Par, fra alle Sider, og fulgte det opover Stien forbi Byskjællet, der betegnes med Missionens Trækors, udenfor hvilket det ved Lov er forbudt at forfølge Nygifte med Musikken.

Kordrengen Beppo løb foran Toget, han bar i Dagens Anledning et nyt højrødt Skjærf af tyndt uldtøj, som han havde bredet udover Bryst og Mave, for at Alle kunde faa tilstrækkelig Lejlighed til at beundre det i dets hele Bredde. En Duft af mægtige Hortensiablomster fra Klosterhaven var fastheftet i hans Buxelomme paa venstre Side. Overalt, hvor der fandtes en ledig Plads paa hans Dragt, havde han kunstfærdig anbragt Kobjælder, der udsendte en livlig Klang under hans ildfulde Bevægelser. For at give denne endnu støre Fylde, kimede han uafbrudt paa Fædrenes Madklokke, som han listigt havde tilvendt sig under Messeskjorten. For ydermere at forstærke sit Orkester, blæste han vedholdende paa Rørfløjte. Endvidere havde han paa Ryggen et Bundt oppustede Svineblærer, hvilke han i lang Tid havde sparet sammen, det vil sige stjaalet hos sin Herre, Slagter Bompanello. Af denne Skat løsnede han fra Tid til anden en Bombe og kastede den i et belejligt Øjeblik, naar Larmen sagtnede, for Brudgommens Fødder, hvor han skrigende stampede den itu, saa at den sprang med et Knald, der i hans Mening nøjagtig lød som et Kanonskud. I en Lysning i Skoven, hvor Ekkoet var stærkest, blev der med Et stille, som efter fælles Overenskomst. En dyb Røst hævede sig midt i Flokken og udslyngede højtideligt det ene Navn: "Adrian". Det gjenlød truende fra Klippe til Klippe. Et enstemmigt Hævnskrig efterfulgte. Beppo affyrede i et Anfald af Raseri den hele, velrettede Salve af tiloversblevne Bomber; den raa og hæsle Musik begyndte paany. Angelica, der ligbleg havde støttet sig paa Franciscos Arm, rev sig løs og flygtede. Franciscos Bryn var sammentrukne, hans Læber smilede spottende, som om det hele ikke vedkom ham, medens han, med Armene foldede over Brystet, langsomt steg opad.

Saaledes naaede Mængden frem til Sletten ved Ørneborgen. Angelica laa knælende foran et lille Gravkors ved Franciscus Kapel og opsendte en brændende Bøn. Helgenens Bord var overlæsset med Voxlys, store og smaa, spraglede, røde, grønne; men Adrians Moder havde holdt sin Trussel, der var ikke tændt Lys i Kapellet siden hin Dag, skjøndt den gamle Kone stadig forøgede Lysenes Antal omkring Sct. Franciscus, overbevist om, at Forjættelsen om at et saadant Lyshav tilsidst maatte bevæge ham til at bønføre hende. Der laa ligeledes en ny, højrød Kjortel, udført med Guldlidser ved Helgenens Side; han kunde endogsaa gjøre sig Haab om at blive iført dette varme Klædningsstykke, naar han blot vilde gjøre Alvor af Sagen.

Da Sværmen naaede Kapellet, traadte Francisco hen til sin unge Hustru, bøjede sig over hende og hviskede:

"Du græder over Adrian paa vor Bryllupsdag?"

"Nej," svarede hun og saa' op med taarefyldte Øjne. "Jeg beder blot Adrian tilgive, at jeg i Dag mere frygter vor Vendetta end ønsker den. Dersom Du dør, vil jeg ikke overleve Dig."

Et jublende Skrig trængte sig over Franciscos Læber, idet han greb sin Hustru og knugede hende op mod sit Bryst med et Frydeskrig, som fra en forpint Sjæl, der pludselig ser Frelse og Lys.

"Holder Du af mig?" spurgte han og stirrede ind i hendes blege Ansigt.

"Mere end af Madonna," svarede hun og slyngede sig ind til ham, medens Sværmen blev tavs omkring dem.

"Hvorfor sagde Du mig det aldrig i dette lange Aar?" spurgte han.

"Jeg var bange for Adrian. Han holdt saa meget af mig og var saa from. Jeg synes endnu i Aften, at jeg gjør en Synd mod ham; men jeg kan ikke Andet."

Hun knugede Armen om hans Hals og lukkede sine Øjne.

Aftenrøden sænkede sig over Nær og Fjern. De To, som for første Gang fandt hinanden, saa' Intet, hørte intet, undtagen deres egne Hjerter, der i et Sekund lod dem gennemleve et helt Livs Indhold. Da hun vilde gjøre sig fri for hans Favntag, drog han hende ned paa Graven.

"Nu kan det holdes, som jeg svor Dig," sagde han og strakte haanden ud over Gravkorset. "Broder, jeg har taget Din Brud fra Dig, i Nat bliver Du hævnnet."

"Ja, en Ed maa holdes," hviskede Angéle gysende og skjulte Ansigtet i sine hænder.

Francisco saa' op mod Himmelen, Aarene stod spændte i hans Pande, hans Læber bevægede sig. De Omkringstaaende forstod, hvad Broderen lovede den Døde, og blottede Hovederne.

"Alle, som her er til Stede, indbyder jeg til at fejre min Bryllupsfest, mit Hus er i Aften Eders," sagde han med tydelig Røst og slog ud med Haanden.

En Bifaldsmumlen svarede ham.

"Vive Francisco! Vendetta terrible over hans Broders Morder," skreg Beppo oppe fra en Klippeblok. Hans Bjælder Klingede, og hans Øjne lynede, medens Hoben gjentog disse Ord.

Francisco lagde Armen om Angéles Liv og førte hende imod Hytten, over hvilken den takkede Ruin tegnede sig skarpt mod Aftenrøden. Beppo sprang ned fra sit høje Stede og omkredsede ringende Brudeparret, idet han ideligt kastede sine store Hortensiablomster foran dem og samlede dem op igjen, saasart de unge Ægtefolk var passerede derover; saa

kastede han dem atter paa Stien foran deres Fødder, indtil de naaede Hjemmets Dør. Det var efter hans Mening det andet store Nummer, hvormed han berigede Festen. Det skulde ikke blive derved. Idet Parret vilde træde over Tærskelen, kom Brudgommens Moder frem i Døraabningen og hold højtideligt sin Haand i Vejret.

"Naar husker Du din Ed til Adrian?" spurgte hun barsk.

"Vær rolig," svarede Francisco, "Morderen er i Aften heroppe mellem dine Bryllupsgjæster. Siden skal jeg sige Dig hans Navn, i Morgen er han Død, dersom Du vil saa."

"Madonna og Sct. Franciscus være lovet og priset," udbrød Moderen og sank tilbage mod Dørstolpen. "Jeg er stolt af Dig, min eneste Søn, Himmelen vil lønne Dig."

Den gamle Kone rettede sin krogede Skikkelse og skred majestætisk Bryllupsgjæstene i Møde, for efter gammel Skik at byde dem velkommen. Den lave, tilrøgede Bjælkeloftsstue fyldtes med en broget Skare.

Saa snart begyndte Bryllupsfesten. Den skulde længe mindes i Aitonas ensomme Dal. En Sværm af sorgløse Sydlændinge spredte sig jublende paa den lille Bjergslette. En rolig Aftenvind strøg ned derover fra de omliggende Højder. Baalene blev tændte, en travl Virksomhed udfoldedes for at tilberede Festmaaltidet. Mændene slæbte Brænde fra Skoven, indsamlede Græskarflaskerne, som enhver medbragte til det fælles Vinforraad, og stablede dem op midt paa pladsen. Gamle Koner sad i Kreds med slagtet Fjerkræ fastholdt mellem Knæene, medens de sladrende plukkede Fuglene, og lod Fjerene flyve med Vinden. Unge Piger tilberedte Kastanjemelspandekager, bagte i Olivenolje, - ristede Kastanjer i den glødende Aske, hentede frisk Vand fra den hellige Kilde, som Vinter og Sommer vælder ud af Bjærgets Sider en Fjerdingvej herfra, og som i Miles Omkreds er bekjendt for sin velgjørende Kraft. Brudeparret anrettedes paa friske Bregneblade tillige med Pølser og Brød af den fælles provision, som det paa Korsika er Skik at Bryllupsgjæster selv medfører; Spiddene drejedes, en sveden Lugt af stegte Høns udbredtes i Luften. Enhver Misstemning syntes at være forsvunden med Charivariens sidste Mislyd. Det tegnede til at blive en vellykket og fornøjelig Fest.

Beppo alene blev siddende tavs paa Bænken udenfor Hyttens ormstukne Bjælkevæg, og stirrede frem for sig.

Højslettens uendelige Storhed og Fred omkransedes af takkede Bjergtinder, der rejste sig graa og spøgelsesagtige i de blaa Taager. Sagnet fortæller i Dalen, at de fantastiske Klippeformationer heroppe er en Række Giganter, der foroverbøjede og krogede engang i Fortiden blev forvandlede til Sten, fordi de havde plyndret en Kirke. Piniernes Harpiksduft fyldte Luften. Dalens fjerne Klosterklokke ringede Sol i Bjærge, de hjemvendende Geder ilede, forvildede ved det uvante Syn af Mennesker, frem og tilbage paa Afgrundens Rand, dukkede frem derover og forsvandt igjen med dristige Spring ud i Dybet.

En lang, barbenet Pige, brunkindet, med spillende Øjne og Hænderne paa Ryggen, kom listende hen mod Beppo. Hun standsede forundret over hans Ligegyldighed for det travle Liv omkring Baalet, og stirrede paa ham.

"Du sidder nok og hitter paa nye Løjer, hvad, Bep?" spurgte hun, og slikkede sin højre Haand, som glinsede af Olie.

"Gaa din Vej, Sainte, og lad mig i Fred," svarede Beppo overlegent, "jeg har alvorlige Ting at tænke paa."

"Du, Bep. aa lad mig være; stik en Haand ud og luk Øjnene, jeg har Noget til Dig."

Beppo adlød, og Sainte nedlagde med et Klask en varm, fed Kastanjemelskage i hans Haand. Drengen lod den velbehagelig glide ind og ud af Munden, for at forlænge Nydelsen, slugte den derpaa og sagde: "Lad mig nu være i Fred for dine Barnestreger, der vil ske slemme Ting heroppe, inden Dagen gryer!"

"Hvad siger Du, Beppo mio, skal vi ogsaa have Mord til Festen? Er Du vis paa det?" hviskede Pigen.

Drengen nikkede alvorlig.

"Uh, Bep, det er gyseligt, jeg er saa lykkelig!"

Sainte sled i sit sorte Haar, der hang ned over hendes tindrende Øjne, og spyttede, i et Anfald af vild Henrykkelse, paa Bjælkevægen; derefter vendte hun sig, for at løbe tilbage til de Andre med Nyheden. "Ikke et Ord herom, for saa gaar det Hele i Vasken," fortsatte Beppo, rejste sig og spredte Skjærfet i dets fulde Herlighed over Bryst og Mave. "Det er mig, som maa ordne den Historie. Men nu skal vi først spise i Ro, ellers bliver det til Sjusks." Med disse Ord begav han sig hen til Festmaaltidet.

Drengen fik Ret. Dersom han ikke velvillig havde blandet sig i Familien dells Roccas Vendetta, vilde den maaske denne Aften være endt uden Blodsudgydelse.

Mænd og Kvinder havde lejret sig om det største Baal. Dets rødlige Skjær aftegnede de mørke Bjærgboeres Omrids mod den flammende Ild, Latter og Summen. Glædeskrig og Bøsseskud, der affyredes mod Stjernerne, oplivede Billedet, og gav det et eget, romantisk Trylleri.

Røgede Pølser vandrede rundt i Kredsen, synlig forkortede under Lommeknivens Indhug, Ost og Fjerkræ sledes og sønderdeltes med Fingrende, Vinflaskerne gik fra Mund til Mund. Glæden steg mellem Mænd og Kvinder. Civilisationens Goder var endnu ukjendte blandt denne Flok Naturbørn, som her udhvilede efter møjsommelige Arbejdsuger og Maaneder, og nu gav sig hen i Øjeblikkets Nydelse med misundelsesværdig Umiddelbarhed.

Maanen gled rund og stor frem over Ruinerne og blandede sit Lys med Baalets. Den døende Aftenrøde smeltede hen i en snehvid Bæk, skummende mellem mørke Klippeblokke, nyt Brænde kastedes paa Ilden, Gnister hvirvlede mod Himlen og forsvandt. Jubelen vedblev at voxte.

Beppo laa udstrakt ved den varme Aske, hans Kinder var udspilede af Brutshost, som han havde Besvær med at synke, og nu taalmodig ventede paa at faa Plads til i sin buede Mave, medens han slog sine bare Hæle sammen i Luften. Sainte sad ved hans Side. Hun veg ikke fra ham denne Aften, - havde opvartet ham som en Slavinde, frittet efter hans Hemmelighed, og fandt sig i at blive haanligt afvist. Den vilde Toussainte var from og taalmodig som et Lam i Forventning om, hvad der vilde ske.

"Kommer det snart, Bep?" hviskede hun for tyvende Gang og trak i hans Buxeben.

"Nu maa jeg have Vindruer, dit Spædelys, og saa en Pibe Tobak," befalede Beppo.

Sainte forsvandt som en Slange og kom strax efter igjen tilsyne med det Forlangte. Beppo blev liggende og gumlede med halvlukkede Øjne. Pludselig rejste han sig paa Albuen og saa' stift paa Pigens Øre, hvori et gult, firkantet Stykke Rav dinglede i en Messingtraad.

"Hvad siger Du, om det blev til et Mord med en syv otte Knivstik, - om vi saadant sprættede Mennesket levende op?"

"Uh, ti stille," hvinede Sainte og sled henrykt i sine Fodfingre.

"Giv mig din gule Ørenring, ellers bliver det ikke til noget," sagde Beppo.

Sainte rystede rasende paa Hovedet, Beppo lagde sig til at sove. Lidt efter løsnede hun sit eneste Smykke og lod det glide ned i Beppos aabne Haand.

"Men saa skal det ogsaa blive saadan et rigtigt Mord," sagde hun og vred sig paa Jorden. Beppo nikkede.

Endnu en time forløb. Saa drog Brudeparret og Franciscos Moder, Priscilla, sig tilbage til Hytten, Kvinderne gik ind i Skuret, hvor de redte Natteteje i det friske Hø. Mændene blev siddende om Baalet, indhyllede i deres langhaarede, sorte Kapper, som de korsikanske Kvinder selv væver.

Et Hvin afbrød den højrøstede Tale. Det var Sainte, der udtrykte sin Spænding, idet hun saa' Beppo rejse sig og træde frem i Mændenes Kreds. Han foldede gravitetisk Armen over Brystet, satte Benene vidt fra hinanden, og saa' sig udfordrende omkring.

"Naa, saa Adrians Morder sidder altsaa her i Aften, bænket med hans Slægt, og spiser Bryllupsmad med hans Broder," raabte han med lydelig og gennemtrængende Stemme, medens hans Blik fór om i Kredsen, som om han ventede at se den Skyldige tilkjendegive sig.

Disse Ord frembragte en overordentlig Virkning. Nogle af Mændene sprang op, andre tilkastede Drengen vrede Blikke, en ophidset Mumlen lod sig høre, hvorefter der igjen blev stille. Den hvidskjæggede Christinacci rejste sig og sagde: "Vinen er steget Dig til Hovedet, Dreng, hvad er det for en Tale, Du vover at føre?"

Beppo stod et øjeblik raadvild, hans store Bombe var sprungen midt i Forsamlingen, uden at have frembragt den forventede Virkning. Morderen havde ikke røbet sig. Mændene nærmede sig ham med truende Miner. Beppo tog Mod til sig og ytrede fripostig:

"Jeg gjentager, hvad jeg sagde, Adrians Morder er i Aften her paa bjærgtet mellem Moder Priscillas Bryllupsgjæster, det hørte jeg Francisco selv sige til hende for lidt siden, og han er ikke den Mand, som farer med løs Tale. Her skal flyde Blod inden Sol staar op, sagde han."

Mændene saa' paa hinanden, en uhyggelig Stemning syntes at bemægtige sig dem. De fleste af de tilstedeværende var nærmere eller fjernere beslægtede med Familien della Rocca; dens Blodsag var efter Landets Skik deres egen.

Christinacci forhørte Beppo, der nøjagtig fortalte Oprinet, som havde fundet Sted ved Hyttens Dør mellem Moder og Søn. Den gamle Mand betænkte sig et Øjeblik, slog derefter til Lyd med Haanden.

"Her maa finde en Misforstaaelse Sted," sagde han. "jeg ser i denne Kreds kun hæderlige og kjendte Mænd, ingen af dem kan være Adrians Morder, men Francisco plejer at vide, hvad han siger. Vi vil gaa hen og spørge ham om, hvad han mener, og har han Ret og kan bevise sin Beskyldning, foreslaar jeg, at vi som er her til Stede, lover Alle som En at fuldbyrde hans Hævn. Vi gjør da som Mo'ar Paolas Slægtninge, der bandt hendes Søns Morder til et Træ og skød ham. Saa gaar Francisco fri, os kan Gendarmerne ikke gjøre Noget."

Bifaldsraab besvarede denne Tale. Den lille Skare nærmede sig stiltiende Hytten. Intet Lys saas derinde uden Maanens og Gjenskinnet fra Baalet i de smaa Ruder.

Den allestedsnærværende Sainte kom snigende Mændene i Møde og hviskede: "Moder Priscilla og Francisco sidder mellem Ruinerne og snakker om Adrians Morder; jeg kunde tydelig høre, at han tiggede om at være fri for at hævne ham, hun sad og slog Hænderne

sammen og rokkede, som om hun havde en kraftig Tandpine."

Mændene standsede og saa' paa hinanden. Brudgommen lod sin Brud ene. Det bestyrtede Mistanken som Beppo havde vækket, om at her var noget Usædvanligt i Gjære.

Skaren begav sig lydløs til Ruinen. De betraadte det første med Ukrudt oversaaede Rum og saa' gennem en firkantet Aabning i Murværket et af Maanen beskinnet Billede, der i sin livløse Ro greb de stærke Mænd besynderligt. Francisco laa knælende for Moderens Fødder, hans smukke, opadvendte Ansigt var ligblegt, og hans Øjne lyste bønfaldende, medens han omklamrede hendes slapt nedhængende Haand med begge sine. Hun sad tilbagelænet mod Muren, en sort ubevægelig Skygge i det blaalige Lys. Hendes Hoved hvilede imod en Murkant, en frygtelig Kamp stod at læse i hendes skælvende Træk. Hendes hele Skikkelse vidnede om en navnløs Fortvivlelse.

"Vær barmhjærtig, ikke for min, men for Angéles Skyld! Stød hende ikke ud i Ensomheden," hørte de nærmeste af Bjærgboerne Francisco udbrøde, og de saa' Priscilla et Øjeblik strække Haanden ud, som om hun vilde drage Sønnen ind til sig.

Gamle Christinacci traadte frem og sagde: "Vær trøstet, Priscilla, vi kommer for at tilbyde Dig vor Hjælp. Dersom Din Søn har Ret, og Morderen er her iblandt os, da er Eders Hævn vor og bliver fuldbyrdet, inden Maanen i Nat staar højest paa Himmelen. Vi Aitonamænd har Alle som En undsaagt din Søns Drabsmand."

Den gamle Mands Stemme lød fast og rolig. Priscilla lyttede aandeløs. Hun rejste sig og strøg Haaret tilbage fra sit furede Ansigt.

"Folkets Røst er Guds Røst," udbrød hun med haard og udtryksløs Stemme. "Du har hørt hans Svar. Francisco, Dommen er falden, de undsiger Alle din broders Morder, hører Du, gaa og gør din pligt."

Francisco sprang op og stirrede omkring sig. Kræfterne svigtede ham, han gispede efter Vejret og vaklede. Men han rettede sig hurtigt med pludselig tiltvungen Ro og sagde:

"Ja, jeg skal gjøre min Pligt." Til Mændene sagde han: "Vent mig ved Kapellet i Morgen tidlig, naar Dagen gryr."

"Nej, I venter Francisco della Rocca om en halv Time ved hans Broders Grav," sagde Moderen og traadte frem.

Francisco fór sammen. "Jeg lovede Dig først Adrians Ligklæde, inden Solen staar op i Morgen."

"Lad Angéle dømme os imellem," svarede Moderen og begav sig mod Hytten.

Francisco greb hendes Haand og sagde: "Jeg adlyder, Du har Ret. Farvel da."

"Du var en god Søn, din Moders Lyst og Liv. Det tænker jeg paa i denne Time. Gaa og lad mig ene."

Den gamle Kone drog Faldettaen over sit Ansigt og forsvandt i Ruinens Slagskygge.

Der var noget Hemmelighedsfuldt og Forblømt i denne korte Samtale mellem Moder og Søn, som de Omkringstaaende ikke ret forstod. Den næste Time skulde opklarede det for dem.

Francisco traadte ind i Hytten og lukkede Døren. Angéle laa paa Knæ i den inderste Stue, foran Helgenbilledet. Maaneskinnet, der faldt ind over hendes hvide Skikkelse, belyste et af Lykke straalende Ansigt, som undselig smilende vendte sig om mod den Indtrædende.

"Er det Dig, Francisco?" spurgte hun.

Francisco gik hen og tog hende i sine Arme. "Hvad bad Du om?" spurgte han.

"Jeg bad om, at Adrians Hævn snart maa fuldbyrdes, for at han kan blive Glad i Himmelen, og vi paa Jorden," svarede hun og skjulte sit Ansigt ved hans Bryst.

"Gjentag, hvad Du sagde ude ved Graven," hviskede han og knugede begge hendes Hænder til sine brændende Øjne.

"Jeg elsker Dig, Francisco," sagde hun ligefrem med et aabent Smil. "Dig alene tilhører jeg, uden Dig kan jeg ikke leve."

En Klokkeløsten afbrød pludselig Nattens Stilhed. Angelica fór sammen og lyttede. "Det er jo Døds klokken," udbød hun forfærdet, "hvad betyder det? Din Pande er vaad, Du skjælver?"

Francisco gik hen og aabnede Vinduet. "Hvad bestiller Du der ved Klokken, Beppo? Lad de Narrestreger fare," raabte han barskt.

"Jeg maa da gjøre Vorherre opmærksom paa, at en Forbryder om lidt er paa Vejen op til ham," lød Beppos Stemme udenfor, medens han vedblev at slaa de fem sørgelig Slag, som forkynder et Dødsfald.

Mørke Kvindeskikkelser vrimlede frem fra Høskuret og flokkedes om Drengen. Francisco gik tilbage til Angéle, tog hendes Hoved mellem begge sine Hænder med et langt dvælende Blik, som om han vilde inddrikke Billedet af denne Kvinde, der var Kilden til al hans Lykke og al hans Nød, kyssede derpaa hendes røde Mund vildt og inderligt. Saa slap han hende og sagde:

"Tag nogle Kvinder med Dig og hent os en Krukke Vand fra den hellige Kilde; nar Du kommer tilbage, vil Din Bøn være hørt, og Morderens Blod er paa min Haand. Vask det af i indviet Vand, lov mig det?"

"Jeg er bange Francisco. Du har Noget for, som Du ikke vil sige mig," udbød hun, "dit Liv er i Fare!"

"Vore Venner har jo svoret at dræbe Adrians Morder," svarede Francisco smilende, "hvad Nød kan jeg saa have?"

Han stod hende mod Døren. Paa Tærskelen standsede han og udbød: "Gud forlade mig, det maatte komme, som det nu kommer, glem aldrig det, Angéle, glem det aldrig - der var ingen Naade eller Frelse at finde, gaa nu, gaa, paa Gjensyn, Du eneste Kvinde."

Angéle læste et sidste Farvel i hans Øjne, hun lod sig glide ned ved hans Fødder, omfavnede hans Knæ og udbød: "Nej, jeg vil ikke gaa, lad mig blive."

Francisco sank ned ved hendes Side, slog Armen om hendes Hals og sagde: "Lad os bede sammen, som da Du var lille, Angéle, og bad for os to vilde Drengene."

De sænkede Hovederne og bad kort og brændende.

"Nu maa Du lyde mig, det lovede Du jo i Dag ved Alteret; gaa til Kilden, vær fornuftig, jeg er jo midt iblandt mine Venner."

Han talte mildt og trøstende, endnu et Blik, saa skød han hende ud af Døren.

Hun forsvandt mellem Klippeblokkene. Han fremtog sin Dolk, ridsede sig i venstre Arm, dyppede sin Finger i det fremtrædende Blod og skrev paa den kalkede Væg:

"Jeg dræbte Adrian, fordi jeg elskede Dig for højt - t'amo troppo, t'amo tanto, tanto!"

Hans Hoved rettede sig, som om denne skyldbetyngede Tilstaaelse gav ham Mod og Selvbevidsthed tilbage. Han fremdrog det hvide Klæde, der havde dækket Broderens Ansigt, aftørrede Blodet paa sin Arm og lagde det paa Moderens Hovedgærde. Derefter forlod han Hytten og skred henover den lille Højslette mod Mændene, som, indhyllede i deres Kapper,

sagte raadslog foran Kapellet.

Theatret var det samme som nys, da Alt sang og jublede heroppe, Skuespillerne var de samme - men Lystspillet var af hurtig vekslede, sydlandske Lidenskaber forvandlet til et Sørge spil, hvori Katastrofen nærmede sig.

Francisco traadte rolig frem i Mændenes Kreds og knælede ved Adrians Gravkors. Han hævede Blikket, nævnede Angéles Navn, et Skud lød, og Franciscos kæmpemæssige skikkelse sank sammen paa Broderens Grav.

Familien della Roccas Vendetta var fuldbyrdet.

- - - - -

Aarene gik. Bryllupsfesten paa Ørneborgen glemtes aldrig i Aitonadalen. Folk skyede siden hin Dag det ensomme Kapel paa Højsletten. Døds klokken havde ringet en Gang senere i Klosterkirken for en af Ruinens Beboere: Det var Angéle, der søgte hjem til sin Husbond.

En stormfuld Vinterdag aabnedes Hyttens Dør, og Moder Priscilla kom ud deraf. Hendes høje Skikkelse var kroget, hende Gang usikker, Haaret snehvidt. Hun lukkede Døren i Laas og kastede Nøglen i Afgrunden. Derefter vaklede hun til Kapellet. Hun satte et mægtigt Voxlys i Helgenens Stage, tændte det og knælede.

"Streng Helgen, Du vilde længe ikke bønhøre en taabelig Moder, der bad om Hævn for sit Barn - hvorfor gjorde Du dog Alvor af det tilsidst," hviskede hun og bøjede Hovedet mod Gulvet.

Snestormen ruskede i Kapellet, Helgenlyset viftede, udenfor var det koldt og øde. Da Konen igjen rejste sig, kastede hun et forskende Blik omkring i det lille Rum, Alt var i Orden, hun glattede Folderne paa det hvide Alterklæde, rettede de krøllede Papirsblomster om Helgenens Isse, samlede nogle visne Græsstraa, som Stormen havde fejet ind over Gulvet, og forlod Stedet, idet hun aflaaede Døren og omhyggeligt tilstoppede Nøglehullet med Mos.

Derefter begav hun sig hen til de tre smaa Gravkors, paa hvilke stod at læse: Adrian, Francisco, Angéle della Rocca.

Da hun naaede derhen, fremtog hun tre Kranse af Evighedsblomster under Fadettaen, men idet hun bøjede sig over Franciscos Grav, sank hun ned derpaa, slyngede alle tre Kranse over hans Kors, omklamrede det i et Anfald af vild Ømhed og trykkede sine Læber derimod.

"T'amo troppo, t'amo tanto, tanto!" hviskede hun.

Sneen faldt i store Flokke. Moderen rørte sig ikke mere.

Da Foraaret kom, saa' en Vandringsmand en Flok Ravne kredse omkring en sort Bunke i Nærheden af Vejen ved Kapellet. Han fandt Moder Priscilla død.

Hun blev jordet ved Siden af sine Børn.

- - - - - 0000000 - - - - -